

Strelitzia (Strelicie)

čeleď: Strelitziaceae

Je pojmenována po manželce anglického krále Jiřího III. - Charlotta von Mecklenburg-Strelitz (1744 - 1818). Roste v podobě dřevitého vícekmenného keře banánovitého habitusu nebo jako bylina. Listy jsou kožovité, velké, podlouhlé a dlouze řapíkaté. Květy jsou velké, efektní, samostatné až po několika ks. v úžlabí kožovitého listenu, mají 3 béžové nebo bílé kališní lístky, 3 korunní lístky a 5 tyčinek. Plodem je dřevitá tobolka se 3mi laloky a obsahují semena s oranžovým oplodím. Nejznámějším druhem je *S. reginae*.

Vyhovuje ji dobře propustná půda bohatá na živiny, plné slunce (v létě ale rozptýlené nebo s ochranou). Teplota nesmí klesnout pod 5 - 10°C.

Množí se semeny nebo dělením výhonků.

Strelitzia alba

synonyma: *Heliconia alba*, *Heliconia augusta*, *S. alba* subsp. *augusta*, *S. augusta*

oblasti: Kapsko, KwaZulu-Natal

Roste v JAR. Dorůstá výšky 5 - 6 (i 10)m. Kmínek je dřevnatý. Listy jsou dlouze kopinaté, zelené, dlouhé do 1,2 (i 2)m, široké 50cm, na bázi srdčité, řapíky jsou dlouhé i více než 1m, na horní straně rýhované a mírně křídlaté. Kvete bílými květy na krátké stopce v paždí listů, pochva je růžovofialová a korunní lístky jsou na bázi kulaté.

Strelitzia caudata

oblasti: J Afrika

Roste v jižní Africe. Květy mají korunní lístky modré až růžovofialové. Plody jsou dřevnaté, 3laločné, pukavé a obsahují černá semena s oranžovým osemením.

Strelitzia juncea

synonyma: *S. parvifolia* var. *juncea*, *S. principis*, *S. reginae* subsp. *juncea*, *S. reginae* var. *juncea*

Strelitzia nicolai (Strelicie natská)

synonyma: *S. alba* subsp. *nicolai*, *S. quensonii*

oblasti: Kapsko

Pochází z jižní Afriky. Dorůstá výšky 6 - 8 (i 10)m. Listy jsou podlouhlé až mírně vejčité, dlouhé do 2m, široké 80cm, báze je zakulacená a řapíky jsou dlouhé až 2m. Kvete bílými květy, pochva je hnědočerná, vnější zákrovní lístky jsou bílé, vnitřní modré a báze je šípovitá. Plodem je dřevnatá 3laločná pukavá tobolka délky 5 - 7cm a obsahuje černá semena s oranžovým osemením.

Strelitzia reginae (Strelicie královská)

oblasti: J Afrika

Pochází z jižní Afriky. Patří mezi stálezelené rostliny. Dorůstá výšky až 2m, ale v kultuře takové výšky nedostáhne. Tuhé kožovité listy s výraznou střední žilkou jsou uspořádány ve 2 řadách a vrůstají ve vějíři. Řapík může mít délku až 1,2m, čepel má dlouze vejčitý tvar s úzce oblou špičkou. Délka čepele se pohybuje v rozmezí 20 - 70cm a šířka 6 - 15cm. Střední žebro může červenat. Vodorovná část až 15cm oranžovomodrého květu slouží pro jednoduché přistávání ptáků, kteří rostlinu opylují. Plodem je kožovitá 3pouzdrá tobolka.

V našich podmínkách lze rostlinu pěstovat pouze v zimních zahradách. S. pěstujeme ve velkém květináči a přesazujeme ji až po několika letech. V této době vyměňujeme pouze vrchní vrstvu zeminy. Pouze mladé rostliny přesazujeme každoročně. Potřebuje dostatek světla (v létě ne přímé sluneční světlo), lehký substrát bohatý na živiny, ideální je směs rašeliny, kompostu a agroperlitu. Důležité je přihnojování. Má také vysoké nároky na zálivku. Za ideální se považuje východní okno. V zimním období zalévejte pouze tak, aby kořeny nevyschly. Teplota by se měla pohybovat v rozmezí 10 - 17°C. Pokud se nebudete držet u spodní hranice teploty, můžete zálivku zvýšit. Po polovině května můžete rostlinu letnit na plném slunci na chráněném místě.

Množí se dělením nebo semeny vysévanými asi 1cm hluboko. Klíčí při teplotách 25 - 30°C.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=652>

<http://www.celysvet.cz/strelicie.php>

<https://www.rostliny.net/>